

AD 26/24

LIMITE

CONF-ME 12

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: Fastställande av EU:s gemensamma ståndpunkt
– Kapitel 7: Lagstiftning om immateriella rättigheter

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

Förhandlingskapitel 7: Lagstiftning om immateriella rättigheter

Denna ståndpunkt bygger på Europeiska unionens allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Montenegro (CONF-ME 23/12) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av någon av parterna om ett kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandet i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om kapitel som ska behandlas successivt får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har fastställts.
- De krav som anges i punkterna 24, 28, 41 och 44 i förhandlingsramen tillkommer.

EU uppmanar Montenegro att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och noterar att ytterligare lagstiftning kan träda ikraft före anslutningen för att säkerställa dess faktiska genomförande och tillämpning samt att redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s. I enlighet med EU:s gemensamma ståndpunkt (AD 10/14 CONF-ME 6) anslöt sig Montenegro till den europeiska patentkonventionen och blev medlem av Europeiska patentorganisationen 2022.

EU noterar att Montenegro i sin ståndpunkt AD 13/13 (CONF-ME 11) och dess addendum AD 13/13 ADD 1 (CONF-ME 11) godtar regelverket inom kapitel 7 i dess gällande form den 12 december 2024 och att landet förklarar sig i stånd att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

Upphovsrätt och närstående rättigheter

EU noterar Montenegros framsteg när det gäller anpassningen av lagstiftningen om upphovsrättigheter och närstående rättigheter till EU:s regelverk.

EU noterar att Montenegro införde *konsumtion av rättigheter inom gemenskapen*¹ i Montenegros lag om upphovsrätt och närstående rättigheter (Montenegros officiella tidning nr 37/11, 53/16, 145/21 och 48/24) som innehåller en bestämmelse om konsumtion av rättigheter inom gemenskapen, med verkan från och med dagen för Montenegros anslutning till Europeiska unionen.

EU noterar och välkomnar Montenegros anpassning till följande direktiv: Rådets direktiv 93/83/EEG om satellitsändningar och vidareändring via kabel. Direktiv 96/9/EG om rättsligt skydd för databaser. Direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället. Direktiv 2001/84/EG om upphovsmannens rätt till ersättning vid vidareförsäljning av originalkonstverk. Direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. Direktiv 2006/115/EG om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter. Direktiv 2006/116/EG och direktiv 2011/77/EU om skyddstiden för upphovsrätt och vissa närstående rättigheter. Direktiv 2009/24/EG om rättsligt skydd för dataprogram. Direktiv 2012/28/EU om viss tillåten användning av anonyma verk, direktiv (EU) 2017/1564 om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning.

När det gäller kollektiv förvaltning av rättigheter noterar EU att Montenegro har förbättrat sin rättsliga ram genom att harmonisera sin nationella lagstiftning med direktiv 2014/26/EU, vilket tillsammans med informationskampanjer bidragit till att öka antalet kollektiva förvaltningsorganisationer.

---

¹ Detta gäller konsumtion av rättigheter inom EU/EES. Även om *gemenskapen* som sådan är en gammal term används den genomgående i dokumentet för att återspegla terminologin i avslutningsriktmärket.

EU välkomnar den anpassning som uppnåtts till rådets direktiv 87/54/EEG om rättsligt skydd för kretsmönster i halvledarprodukter genom lagen om skydd av kretsmönster i halvledare (Montenegros officiella tidning nr 40/16), varigenom terminologin i den engelska översättningen ändrades i enlighet med EU:s gemensamma ståndpunkt (AD 10/14 CONF-ME 6).

EU noterar att fullständig anpassning har uppnåtts till direktiv (EU) 2019/789 om fastställande av bestämmelser för utövandet av upphovsrätt och närstående rättigheter tillämpliga på vissa av sändarföretagens onlinesändningar och vidaresändningar av radio- och tv-program, och direktiv (EU) 2019/790 om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden, genom ändringar av lagen om upphovsrätt och närstående rättigheter, som antogs av Montenegros parlament den 10 oktober 2024 (Montenegros officiella tidning nr 100/24).

EU noterar att antagandet av de ovan beskrivna lagstiftningsbestämmelserna uppfyller kraven i det första avslutningsriktmärket enligt dok. AD 10/14 CONF-ME 6.

EU uppmanar Montenegro att regelbundet informera unionen om utvecklingen och om åtgärder som vidtas avseende den vidare anpassningen av landets lagstiftning om upphovsrätt och närstående rättigheter till gemenskapens regelverk.

Industriell äganderätt

EU välkomnar Montenegros anslutning till den europeiska patentkonventionen och anslutningen till Europeiska patentorganisationen 2022.

EU noterar införandet av konsumtion av rättigheter inom gemenskapen i den montenegrinska lagstiftningen, med ikraftträdande från och med anslutningen till EU².

---

² Som ovan.

EU välkomnar antagandet av lagstiftning om varumärken, industriell formgivning, patent (biotekniska uppfinningar, tilläggskydd, tvångslicensiering av patent för tillverkning av läkemedel för export till länder med folkhälsoproblem) och företagshemligheter i linje med regelverket. De senaste ändringarna av Montenegros lagstiftning rör antagandet av lagen om skydd av företagshemligheter 2021 (Montenegros officiella tidning nr 145/21) och antagandet av lagen om ändringar av patentlagen (Montenegros officiella tidning nr 42/15, 2/17, 146/21 och 3/23) för anpassning till EU:s regelverk om industriell äganderätt när det gäller tilläggskydd (inbegripet anpassning till undantaget från tilläggskyddet enligt förordning (EU) 2019/933), lagen om ändringar av varumärkeslagen (Montenegros officiella tidning nr 72/10, 44/12, 18/14, 40/16, 2/17, 3/23) och lagen om ratificering av Singaporefördraget om varumärkesrätt i december 2022 (Montenegros officiella tidning – internationella fördrag 2/23). I maj 2024 antog Montenegro lagen om ratificering av Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (Montenegros officiella tidning – internationella fördrag 5/24).

EU noterar införandet av bestämmelser i varumärkeslagen om begreppet ”välkänt/känt” samt avlägsnandet av terminologiska skillnader mellan begreppen *upphovsman* och *formgivare* och införandet av relevanta processuella bestämmelser om överklagande. EU välkomnar införandet av bestämmelser om EU-varumärken och gemenskapsformgivning med verkan från och med dagen för anslutningen.

EU ska i enlighet med normal praxis anta relevanta ändringar i regelverket för att ta hänsyn till Montenegros anslutning. Detta kan särskilt gälla bestämmelser som rör utvidgningen av EU i gällande lagstiftning. Kommissionen erinrar vidare om den särskilda mekanism som har inrättats i flera rättsakter om anslutningsvillkoren.

EU noterar att antagandet av de ovan beskrivna lagstiftningsbestämmelserna uppfyller kraven i det första och tredje avslutningsriktmärket enligt dok. AD 10/14 CONF-ME 6.

EU uppmanar Montenegro att regelbundet informera unionen om utvecklingen och om åtgärder som vidtas avseende den vidare anpassningen av landets lagstiftning om industriella äganderätter till EU:s regelverk.

Efterlevnad

EU noterar harmoniseringen av Montenegros rättsliga ram med EU:s regelverk om skydd av immateriella rättigheter. EU välkomnar anpassningen av Montenegros immaterialrättsliga lagstiftning till direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.

EU noterar att tillämpningskapaciteten och den administrativa kapaciteten är tillräckliga och därmed uppfyller kraven i det fjärde avslutningsriktmärket i dokument AD 10/14 CONF-ME 6.

EU välkomnar tullförvaltningens förbättrade resultat och den ökade uppbörden av intäkter inom ramen för marknadsinspektörernas behörighet.

EU lovordar handelsdomstolens prestation och behörighet att döma i immaterialrättsliga frågor.

EU noterar det låga antalet brottmål under de senaste åren. EU rekommenderar Montenegro att anta bestämmelser i sina straffrättsliga ändringar av strafflagen och annan relaterad lagstiftning, med tydlig åtskillnad mellan förseelser och brott som rör intrång i immateriella rättigheter. EU noterar också Montenegros åtagande att ändra sin lagstiftning i detta syfte före utgången av 2024.

Stärkt institutionell och administrativ kapacitet

EU välkomnar de framsteg som Montenegro har gjort under de senaste åren när det gäller att stärka de berörda institutionernas administrativa och institutionella kapacitet.

EU förväntar sig att Montenegro fortsätter att stärka den administrativa kapaciteten hos de relevanta organ som arbetar med skydd och säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och samordningen mellan de berörda institutionerna, särskilt när det gäller att förbättra polissamarbetet samt utbildningen av poliser, åklagare och domare. EU välkomnar antagandet av Montenegros strategi för immateriella rättigheter för perioden 2023–2026 och uppmanar Montenegro att fortsätta att genomföra den och att använda Taiex-stöd där så är möjligt.

EU välkomnar de betydande förbättringar som Montenegro har gjort när det gäller statistikrapportering och uppmanar Montenegro att fortsätta att årligen och i enlighet med ett standardformat lämna in detaljerad statistik om tillämpningen fram till dagen för anslutningen.

EU välkomnar de förbättringar av it-verktygen som gjorts under de senaste åren och återinrättandet av fullt fungerande onlinesökregister i november 2024. EU noterar vidare Montenegros åtaganden om ytterligare ändringar av webbplatsen för ministeriet för ekonomisk utveckling, tillhandahållande av ytterligare utbildning för åklagare, poliser, marknadsinspektörer och tulltjänstemän samt tilldelning av lagringsanläggningar. EU uppmanar Montenegro att fortsätta att rapportera om de åtaganden som gjorts.

EU uppmanar Montenegro att kontinuerligt tillhandahålla nödvändig utbildning till relevanta organ som arbetar med skydd av immateriella rättigheter och att fortsätta att öka medvetenheten om immateriella rättigheter. EU understryker vikten av kampen mot varumärkesförfalskning och piratkopiering och förväntar sig att Montenegro fortsätter att anslå tillräckliga resurser till de institutioner som ansvarar för att effektivt genomföra de immateriella rättigheterna. EU uppmanar Montenegro att fortsätta genomförandet av sin strategi för immateriella rättigheter och att lämna in regelbundna rapporter i detta syfte.

* * *

Mot bakgrund av ovanstående överväganden konstaterar EU att detta kapitel inte i detta skede kräver några ytterligare förhandlingar.

Övervakningen av framstegen vid anpassningen till och genomförandet av regelverket kommer att fortsätta under hela förhandlingsperioden. EU betonar att särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt att övervaka alla specifika frågor som anges ovan för att säkerställa Montenegros administrativa kapacitet, samt landets kapacitet att tillämpa regelverket i fråga om detta kapitel och slutföra anpassningen av lagstiftningen om konsumtion av rättigheter, upphovsrätt och närstående rättigheter samt tilläggskydd. När det gäller det senare understryker EU också att det är viktigt att produkter som på anslutningsdagen är skyddade i EU genom ett giltigt grundpatent, inbegripet läkemedels- och växtskyddsprodukter, berättigar till tilläggskydd, samt åtgärder som sörjer för EU-varumärkets och gemenskapsformgivningens enhetliga karaktär. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas kopplingarna mellan detta kapitel och andra förhandlingskapitel. En slutlig bedömning av hur Montenegros lagstiftning överensstämmer med regelverket samt av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare skede av förhandlingarna. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kapitel och som ska lämnas till konferensen uppmanar EU Montenegro att regelbundet förse stabiliserings- och associeringsrådet med detaljerad skriftlig information om framstegen i arbetet med att genomföra regelverket.

Mot bakgrund av ovanstående överväganden kommer EU att i förekommande fall återkomma till detta kapitel vid lämplig tidpunkt.

EU noterar att Montenegro i sin ståndpunkt AD 13/13 (CONF-ME 11) och dess addendum AD 13/13 ADD 1 (CONF-ME 11) godtar regelverket inom kapitel 7 i dess gällande form den 12 december 2024 och att landet förklarar sig i stånd att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen. EU noterar även att Montenegro förklarar att man kommer att fortsätta anpassningen till regelverket och att man kommer att vara redo att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

EU erinrar också om att regelverket kan komma att kompletteras mellan den 12 december 2024 och förhandlingarnas avslutande.